

vendigt for at revidere Valgloven saaledes, at den bliver en virkelig retfærdig Valglov. Det staar for mig saaledes, at alle de politiske Partier i det lange Løb er bedst tjente med at medvirke til en retfærdig Valglov. En Valglov, som begunstiger enkelte Partier paa andres Bekostning, vil før eller senere hævne sig; den kunde komme til at ramme dem, som i dette Øjeblik har Fordel af Uretfærdigheden. Og jeg føler mig overbevist om, at overfor den politiske Fremtid er det af den største Betydning, at vi herinde enes om at vedtage en Valglov, som hviler paa et retfærdigt Grundlag.

Det foreliggende Lovforslag bygger paa det nuværende System: Valg i Enmandskredse i Forbindelse med Tillægsmandater, men søger at udvikle dette System videre, og dette hilser jeg og mit Parti med Tilfredshed og Glæde. Men netop naar vi bygger videre paa dette System og kun nu vil benytte de Erfaringer, vi indhøstede ved Valget i 1918, til at gøre Systemet bedre, skulde man mene, at der ikke behøvedes lange og udsættende Forhandlinger, men at vi kunde naa til et Resultat paa en rimelig Tid.

Den højtærede Indenrigsminister udtalte i 1915, at det var et nyt Forsøg, man gjorde med dette Valgsystem; men dette System blev prøvet ved Valget i 1918 og viste, at det i det hele og store er et godt System, selv om det er nødvendigt at indføre Ændringer. Partigrupperne, Regeringspartierne og Oppositionen, fik i det store og hele det Antal Mandater, som de i Henhold til Vælgerstemmer havde Krav paa. Derimod opnaaede man ikke fuldt ud en retfærdig Repræsentation for de enkelte politiske Partier. Det var ikke muligt at naa til et retfærdigt Helhedsresultat uden en delvis Alliance. Men naar man fra Oppositionens Side har hævdet, at Forudsætningen for denne Valglov var, at der ikke skulde være Alliancer, saa synes jeg ogsaa, at Oppositionspartierne maa medvirke til at faa Valgloven omdannet saaledes, at Retfærdigheden kan naas uden Alliance, derved at hvert Parti faar en forholdsmæssig Repræsentation efter den Tilslutning, dets politiske Anskuelse har blandt Vælgerne.

Det viste sig, at under den nye Valglov var der en stor Valgdeltagelse; Vælgerne havde nu Interesse i at møde frem og udnytte deres Stemmer, selv Mindretalsstemmerne, da de Stemmer, som før helt gik til Spilde, nu kom til at gøre sig gældende i Form af Tillægsmandater. Forsøget med

Forholdstalsvalg til Folketinget uden at opgive Enmandskredse har vakt Opsigt i vore Nabolande; baade i Sverige og Norge har man med stor Interesse studeret det danske System, og det vilde derfor se mærkeligt ud, om vi gik bort fra det i Stedet for at udvikle det nærmere. Paa mit Partis Vegne vil jeg anbefale at prøve dette Valgsystem videre i Praksis og at udvikle det gennem Ændringer, saaledes at det kan naa en større Fuldkommenhed.

Der blev forud for Valgloven af 1915 ført mange Forhandlinger og Kampe om de forskellige Valgsystemer, og særlig var der forskellige Meninger i den høje Rigsdag om Spørgsmaalet: Valg i Enmandskredse eller Valg i Amtskredse eller endnu større Kredse. Jeg skal minde om, at et af Venstres Medlemmer her i Tinget, det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen), udtalte, at det for ham var noget fundamentalt at bevare Valg i Enmandskredse; denne Udtalelse kan jeg ganske slutte mig til.

Det foreliggende Lovforslag er delt i et Afsnit A og et Afsnit B. Afsnit A er af midlertidig Karakter og indeholder de Ændringer, der falder indenfor den nu gældende Grundlovs Rammer. Folketingets Medlemsantal sættes her til 140. Erfaringerne fra Valget i 1918 viser, at det er nødvendigt at skaffe flere Tillægsmandater, hvis man skal opnaa en virkelig retfærdig Repræsentation, ligesom det er nødvendigt at slette den saakaldte sorte Streg mellem Øerne og Jylland ved Fordelingen af Suppleringsmandaterne. I § 1 foreslaas det at nedlægge 4 Valgkredse, idet Antallet af Valgkredse udenfor København-Fredriksberg sættes til 89 i Stedet for 93 som i den nuværende Valglov. Alle disse 4 Kredse ligger i Jylland, nemlig Sønder Vinge, Borup, Vinderup og Guldager. De 4 nedlagte Kredsmandater erstattes da med 4 Tillægsmandater for Jylland, hvorved Antallet af Tillægsmandater forhøjes fra 23 til 27, nemlig 17 for Jylland og 10 for Øerne. Det kan ikke undre, at det vækker Opposition, naar det foreslaas at nedlægge 4 jyske Valgkredse. Det er i det hele taget vanskeligt at omdanne eller nedlægge Valgkredse; men naar det er nødvendigt for at gøre Forholdstalsvalgmaaden mere retfærdig, kan det jo lade sig gøre; det viste sig i 1915, da der ogsaa blev nedlagt Valgkredse, idet der paa Sjælland blev nedlagt ikke mindre end 4 Valgkredse, deriblandt Svinninge-Kredsen, som var Tschernings gamle Kreds og i det hele taget en Kreds med rige politiske Minder,